

WORLD SPORT VETERANS GAMES IN THE SYSTEM OF INTERNATIONAL SPORT MOVEMENT

Iryna KRYCKO

Lviv State Institute of Physical Culture

Abstract. Given article: underlines peculiarities of organization and held of World Sport Veterans Games; gives analysis of the Ukrainian sport veterans performance on the international arena.

Key words: sport veterans, World Sport Veterans Games, international arena.

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ КАТОЛИЦЬКОГО ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОГО РУХУ

Павло ЗАЙДОВИЙ, Юрій ПЕТРИШИН

Львівський державний інститут фізичної культури

Актуальність. Важливою складовою міжнародного фізкультурно-спортивного руху є фізкультурно-спортивний рух релігійних конфесій. Діяльність різноманітних релігійно-спортивних організацій поширена в більшості країн світу. Водночас вітчизняній науковій думці дана проблематика фактично не досліджена. У працях радянських істориків (Куликович К.А., Лисицын Б.А., Щеулов І.В. та ін.) це питання часто досліджувалось упереджено і однобічно. В українській науковій літературі останнього десятиріччя нами також не виявлено ґрунтовних наукових праць, які присвячені об'єктивному висвітленню даної проблеми. Відзначимо лише окремих авторів, які частково торкались цієї теми: Петришин Ю.В. (2003), Платонов В. (1994), Сапеляк Я. (2003). В зв'язку з цим важливим видається дослідити різноманітні аспекти формування, розвитку і діяльності релігійно-спортивного руху.

Слід зазначити, що об'єкт дослідження обрано не випадково. Католицька церква є однією з найбільш давніх, поширених і впливових християнських церков. Вона проводить активну роботу у питанні поширення фізичної культури і спорту серед молоді.

Мета роботи – дослідити історичні аспекти формування і розвитку католицького фізкультурно-спортивного руху.

Організація дослідження. Наше дослідження носить теоретико-аналітичний характер. Джерельною базою дослідження слугували фонди наукових бібліотек України та матеріали із всесвітньої інформаційної мережі INTERNET. Для літературного аналізу ми використали також методики теоретичної інтерпретації: аналіз, синтез, абстрагування, індукцію, дедукцію, порівняльний аналіз, логічних висновків, історико-логічний метод.

Основні результати дослідження.

Католицька церква перейшла до активного впровадження серед молоді фізичного виховання і спортивних змагань дещо пізніше, ніж протестантські церкви.

в середині XIX століття Ватикан дійшов до висновку, що церква не повинна відокремлюватися від мирського життя і бути не лише релігійним, але і своєрідним культурним центром для своїх віруючих. Починають утворюватися різноманітні організації в національному і міжнародному масштабах за віковим, статевим і професійним принципом. Виникають християнські партії, профспілки, різного роду клуби. Бачачи, що авторитет і популярність спорту зростає та, керуючись ідеєю про комплексний розвиток людини, католицька церква починає здійснювати деякі організаційні заходи для молоді. Зокрема, церква створює для товариств католицької молоді умови для занять шахами, для різноманітних ігор на свіжому повітрі. Окрім цього, вона взяла на себе керівництво спортивними гуртками церковних шкіл.

Зародження і формування римо-католицьких спортивних організацій, союзів, федерацій відбувалося в останніх роках XIX – на початку XX століть. Перші подібні організації виникли у Франції, Бельгії, Італії. В 1906 році на гімнастичних змаганнях між католиками Франції та Італії виникла ідея про необхідність утворити вищу спортивну структуру, яка б поширювала фізичну культуру і спорт серед католицької молоді і об'єднувала всі спортивні католицькі федерації. Було вирішено організувати спільні змагання, в яких би брали участь всі католицькі спортивні федерації.

Ця ідея була підтримана папою Римський Пієм X. В 1908 році в Римі під його керівництвом були проведені перші такі змагання. Офіційно цей захід носив назву Всесвітній католицький конкурс гімнастики і спорту (Grand Concours Catholique de Gymnastique et de Sport). Участь у цих змаганнях взяли більше двох тисяч спортсменів з Франції, Бельгії, Ірландії, Канади, Італії. Пій X особисто відвідував змагання та надавав аудієнції спортсменам. Це свідчить про те, що папський папа приділяв чималу увагу цим подіям [6].

Згодом 13 грудня 1911 року за ініціативи доктора Поля Мічаукса в Нансі був створений міжнародний союз католицьких організацій фізичної культури (Union Internationale des Oeuvres Catholiques d'Education Physique (UIOСЕР). Центр цього союзу знаходився в Римі. Першим президентом цієї організації був обраний нідерландський граф Маріо де Карпегна. За часів його президентства до складу союзу ввійшли Бельгія, Люксембург, Канада, Франція, Ірландія, Італія, Нідерланди, Іспанія та Ельзас (французька область, яка в 1870 році стала частиною Німеччини).

За час першої Світової війни 1914 – 1918 рр. союз фактично припинив свою діяльність. Проте, вже в 1919 році до його складу входять Німеччина, Австрія, Італія, Чехословаччина, Югославія. UIOСЕР культивував більшість поширених на той час видів спорту, організовував для католицької молоді спортивні змагання. Такі змагання відбулися в 1920 році в Мариборі, в 1922 році в м. Берні, в 1923 – в Парижі, в 1929 – в Празі, в 1930 – в Антверпені, в 1936 – у Відні, в 1938 в Любліні.

В 1945 році Союз знову відновив свою роботу, яка була зупинена в роки другої Світової війни. В післявоєнні роки UIOСЕР фактично формувалась заново. До всіх організаційних проблем додалися труднощі, пов'язані з розподілом Європи на два воюючі табори – католицькі спортивні федерації у східному блоці були ліквідовані. І лише після політичних подій 1989 року деякі зі старих членів союзу, зокрема Іспанія, Чеська Республіка і Словаччина змогли знову увійти до складу цієї організації.

В 1947 році Союз змінює свою назву і стає відомий як Міжнародна католицька федерація фізичного виховання (Fédération Internationale Catholique d'Education Physique).

Physique (FICER). Через декілька років назва федерації змінюється на „Міжнародна католицька федерація фізичного виховання і спорту” (Federation Internationale Catholique d'Education Physique et Sportive), проте ініціали FICER так і не змінилися. В такому вигляді назва залишилась і до сьогодні.

Рис.1. Емблема Міжнародної католицької федерації фізичного виховання і спорту

На сьогоднішній день до складу FICER входять дев'ять федерацій європейських країн, зокрема, Німеччина, Австрія, Бельгія, Італія, Франція, Польща, Чеська Республіка, Словаччина, Швейцарія; та дві африканські федерації – Мадагаскар і Камеруну. Зараз федерація нараховує близько чотирьох мільйонів членів лише в Європі. FICER визнана ЮНЕСКО як міжнародна неурядова організація (статус А) папською радою, як міжнародна католицька організація.

Хоча ця структура і вважається католицькою, проте її членами можуть стати не лише католики, а і представники інших конфесій, і навіть люди невіруючі, які просто поважають цінності федерації.

Серед видів діяльності окрім організації міжнародних спортивних ігор, FICER проводить міжнародні спортивно-культурні табори для молоді. Кожного року починаючи з 1972 р. близько двохсот дітей віком 14–16 років з кожної країни учасниці цієї організації, з'їжджаються для участі у такому таборі. Подібні табори відбуваються по чергово в різних країнах і тривають, як правило, два тижні. Програма перебування в таборі включає не лише фізкультурні заходи і спортивні змагання, а також і різноманітні культурні і соціальні акції: творчі вечори, дискусії, огляди видатних архітектурних пам'яток тощо.

Починаючи з 2002 року перед проведенням подібних таборів Федерація організовує спеціальні двомісячні семінари для підготовки інструкторів таборів. Семінар відбувається безпосередньо на місці де буде розташовано табір. Це дозволяє інструкторам з різних країн ознайомитися з спортивною інфраструктурою, передбачити проблеми, які можуть виникнути в майбутньому. Такі семінари відбувалися в Бельгії в 2002, в Австрії в 2003, і в Словаччині в 2004р.

Достатню увагу приділяє FICER боротьбі з допінгом в спорті. Зокрема 28 квітня 2000 року ця організація оприлюднила спеціальну заяву в якій не лише засудила використання речовин і методів заборонених Міжнародним олімпійським комітетом та міжнародними спортивними федераціями, але і рекомендує проведення додаткових тестів на чемпіонатах FICER [6].

Окрім Міжнародної католицької федерації фізичного виховання і спорту, протягом ХХ століття утворювались і інші католицькі фізкультурно-спортивні організації. Особливо їхня чисельність зростає після першої світової війни.

В Німеччині в 1920 році виник “Дойче Югендкрафт” – національний союз фізичних вправ в католицьких громадах, який станом на 1928 рік об’єднував 450 місцевих організацій, з загальною чисельністю членів близько вісімсот тисяч членів, з яких близько півмільйона – не старші 18 років. А в 1933 році вже більше двох мільйонів були членами цієї організації. На одному з конгресів цього союзу було проголошена його мета: “Дойче Югендкрафт повинен поставити свої головним завданням виховання здорової духом і тілом молоді, щоб вона усвідомлювала свій обов’язок по відношенню до служби, батьківщини, церкви”. Кожні шість років союз організовував велике загально німецьке свято, а кожні два роки – католицькі першості Німеччини з різних видів спорту.

З ініціативою проведення самостійних спортивних зустрічей згодом виступили середньо і ідеологи католицької церкви. Католицькі ігри відбулися в 1921 р. в Римі, в 1929 р. – в Празі, в 1930 р. – в Амстердамі. В 1929 році католицькі спортивні організації об’єднуються в католицький спортивний інтернаціонал [2].

В Сполучених штатах Америки у 1936 році єпископами МкНаллі і Райан була створена Організація молодих католиків – ОМК (Catholic Youth Organization – CYO). Чисельність членів ОМК швидко зростала і вже у 1977 році вона нараховувала близько 250 тисяч членів, які проживали в основному в Нью-Йорку. На сьогодні штаб квартира цієї організації розташована в м. Гамільтон (Канада), а її президентом є Джон Галагер.

Організація молодих католиків провадить роботу з дітьми, підлітками і молодими сім’ями за декількома напрямками: поширення християнських цінностей, проведення різних тренінгів, семінарів для молоді, організація то підтримка місцевих ініціатив [4].

Одним з найважливіших розділів роботи ОМК є фізичне виховання молоді. Для вирішення цього питання при Організації молодих католиків сформована окрема структура “ОМК Спорт” (“CYO Sport”). В процесі своєї діяльності вона реалізує роботу професійних і добровільних інструкторів більше двадцяти різноманітних спортивних програм, серед яких: “Активний відпочинок для підлітків”, “Плавання для підлітків”, програми активного відпочинку для дітей з затримкою розвитку та ін. Організовує численні спортивні змагання, туристичні і спортивні табори для дітей. Станом на кінець ХХ століття в розпорядженні цієї організації було чотири тенісних корти, чотири плавальних басейни, сім тенісних кортів, споруди для гри в баскетбол, волейбол, два яхт-клуби [1].

Рис. 2. Емблема спортивного відділу Організації молодих католиків – ОМК Спорт

Організація молодих католиків регулярно проводить спортивні змагання як хлопців (з баскетболу, футболу, волейболу, бейсболу і легкої атлетики), так і дівчат (з софтболю, волейболу, баскетболу і легкої атлетики) [3].

Великого значення в процесі фізичного виховання і спортивних змагань ОМК надає вихованню моральних якостей спортсменів, пропагуючи правила гри і повагу до суперника, а також тих якостей які повинні допомогти молодій знайти своє достойне місце в подальшому в житті. Зокрема серед офіційних фізичного виховання цієї організації можемо знайти і такі як розвивати в ініціативу, лідерство, впевненість у своїх силах, емоційну врівноваженість, здатність до конкуренції, що є особливо цікавим оскільки деякі з цих завдань подекуди вважаються неприйнятними для церкви [5].

Загалом, вся робота в католицьких організаціях була побудована на спортивних принципах з їх прагненням до досягнення високих спортивних результатів а радше переслідує завдання гігієнічного, рекреаційного характеру.

Висновки

Таким чином, формування католицького фізкультурно-спортивного руху припадає на кінець ХІХ – початок ХХ ст. Орієнтуючись у своїй роботі в першу чергу на масовість та підтриманий вищим духовенством католицької церкви цей рух впродовж ХХ століття неабиякого розмаху. Основними представниками католицького фізкультурно-спортивного руху на сьогоднішній день є Міжнародна католицька федерація фізичного виховання і спорту та Організація молодих католиків.

Література

1. Жарова Л.Б. *Церковь США и рекреационное движение // Теория и практика физической культуры.* – 1990. – №8. – С.58 –59.
2. Лисицын Б.А. *Спорт и религиозные организации.* – М.: ФиС, 1985. – 80с.
3. *CYO Sports 2005-06 handbook // www.cyosports.org*
4. *www.cyo.com* – офіційний сайт організації молодих католиків
5. *www.cyosports.org* – офіційний сайт спортивного відділу організації молодих католиків
6. *www.ficser.org* – офіційний сайт Міжнародної католицької федерації фізичного виховання і спорту.

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ КАТОЛИЦЬКОГО ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОГО РУХУ

Павло ЗАЙДОВИЙ, Юрій ПЕТРИШИН

Львівський державний інститут фізичної культури

Анотація. В даній статті розглянуто історію розвитку католицького фізкультурно-спортивного руху. Описана діяльність основних міжнародних католицьких спортивних організацій.

Ключові слова: спорт, католицизм, спортивно-релігійний рух

ИСТОРИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ И РАЗВИТИЯ КАТОЛИЧЕСКОГО ФИЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОГО ДВИЖЕНИЯ

Павло ЗАЙДОВЫЙ, Юрий ПЕТРИШИН

Львовский государственный институт физической культуры

Аннотация. В данной статье рассмотрена история развития католического физкультурно-спортивного движения. Описана деятельность основных международных католических спортивных организаций

Ключевые слова: спорт, католицизм, спортивно-религиозное движение

HISTORICAL ASPECTS OF FORMATION AND DEVELOPMENT OF CATHOLIC SPORTS MOVEMENT

Pawlo ZAYDOVIY, Yuriy PETRYSHIN

Lviv State Institute of Physical Culture

Abstract. This article deals with historical aspects of formation and development of Catholic sports movement, activity of most important Catholic sports organizations such as International catholic association of physical education and sport and Catholic youth organizations.

Key words: sport, Catholicism, sport-religious movement.

РОЗВИТОК ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ НА ХЕРСОНЩИНІ

Світлана СТЕПАНЮК, Зоя ГОРДЕЄВА, Борис КЕДРОВСЬКИЙ

Херсонський державний університет

Актуальність. Вся Україна дивиться вперед в очікуванні перемог на майбутніх Олімпіад та на інших змаганнях міжнародного рівня. В сучасній вітчизняній науково-методичній та науково-популярній літературі є чималий масив ґрунтовних досліджень у галузі теорій і методики олімпійського спорту (праці В.М. Зайдова, С.І. Гуськова), видання “Золоті сторінки олімпійського спорту України” (автор І.Н. Федоренка) та ін. Разом з тим, окрім матеріалів періодичної преси, в сучасній вітчизняній науково-методичній та науково-популярній літературі недостатньо висвітлюються історичні аспекти розвитку олімпійського руху на Херсонщині. Бракує достовірної статистичної інформації про представництво та результати спортсменів Херсонщини на олімпійській арені.

Наше дослідження є однією зі спроб вивчити, проаналізувати та узагальнити історичний розвиток олімпійського руху на Херсонщині. Вважаємо, що об’єктивний науковий аналіз історичних аспектів розвитку олімпійського руху на Херсонщині є актуальною проблемою теорії та історії вітчизняного фізичного виховання.